

Danmarks Beslutning og i en Stikfelse, som nogenlunde kunde svare til Danmarks Ret, og det var ønskeligt at have Mænd, der kunde kæmpe stærkt, fordi de kæmpede efter frit Valg, som kæmpede, fordi man troede dem og vidste, at det var deres Mening, og at de for havde ønsket dette Resultat, eller dog villet foretrække det for Delingsubbeien — men i denne Stilling var ikke jeg, — og det var ønskeligt, at den kunde gennemkæmpes ogsaa her hjemme af Mænd, om hvem man vidste, at de kæmpede enten for en tidligere, atter frembrudt Overbevisning, eller dog for en, der ikke stærkt modstred Udgangspunktet for hele deres politiske Færd og deres udtalte Mening om den sande Udveit, af Mænd, der ikke kunde betragtes som Overløbere til en Overbevisning, som man ikke engang vilde tiltroe dem at have tilegnet sig af Nødvendighed (Hør!). Jeg traadte ud, for ikke at miskjendes — ikke for min Persons Skyld, men for ikke at lade Regjeringens Bestræbelser og Hensigter miskjendes derved, at de udførtes af Personer, om hvem man ikke kunde troe, at de udførte dem ærligt og efter deres Overbevisning. — Jeg traadte derfor ud med den faste Hensigt, ikke at lægge Regjeringen ved Gjennemførelsen af en sand Heelstatspolitik Hindringer i veien, forsaavidt der kunde være Tale om Hindringer fra min ubetydelige Person. Jeg traadte ud, ikke for at gjøre Opposition, men for om muligt at forklare, men jeg har herved ingenlunde paataget mig den Forpligtelse, at understøtte Heelstatspolitikken i enhver Stikfelse eller alle dens Repræsentanter, og jeg ønsker derfor høiligt, at Ministeriet snart maatte bringe det til Klarhed, at det vil gennemføre en sand Heelstatspolitik og ikke den skjulte slesvigholsteenske Unionspolitik, der af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Monrad) medrette er fremdraget som Noget, vi maae stille os for Die som det Onde, vi maae flye. Jeg ønsker det saameget inderligere, som ogsaa i mine Tanker den siden foregaaede store Forandring i Ministeriets Sammenfætning ikke paa nogen Maade i det Hele eller Enkelte er stikket til at styrke Troen og berolige, ligesom mere end eet Punkt i Kundgjørelsen lidet egner sig dertil. Naar jeg har

sagt, at jeg saaledes traadte ud af Ministeriet med den Tanke at ville i enkelte Punkter forklare og mægle, vil jeg endnu idag, trods de antydede forøgede Betænkkeligheder, Sagernes Stilling nu har for mig, gjøre et Forsøg derpaa. Jeg vil nemlig søge at finde Noget, der er godt, der er tiltalende i den os og Folket gjorte Meddelelse. Jeg vil ikke omtale som noget særligt Godt, at det synes, at Arvesølgesspørgsmaalet er løst, og at den, der havde gjort sig Umage for at forvikle dette Spørgsmaal, er definitivt fjernet; thi, at Forbryderen ikke opnaaer sin Hensigt, og at han straffes, er ikke at betragte som noget særligt Godt. Jeg skal heller ikke udhæve, skjøndt det dog altid er et Fremskridt fra, hvad der bestod i 1848, at idetmindste den fuldstændige Egeberrettigelse for Nationaliteterne i Slesvig er udtalt, og at man vil give den Gyldighed der, hvor Uligheden tidligere paa det stærkeste var udpræget som et Skandelsmærke for den danske Befolkning. Men der er en anden Side i denne Kundgjørelse, som jeg anseer for at indeholde et meget væsentligt Fremskridt, hvis vi virkelig tør tillegne os det i dets Consequens. Jeg kan nemlig ikke antage, at denne Kundgjørelse er et Resultat af udenlandske Tractater; jeg kan vel troe, at Hans Majestæt har modtaget Raad, stærke og indtrængende Raad fra Udlandet, jeg kan vel troe, — ja jeg veed det, thi jeg maae forudsætte en saadan Klogskab hos Regjeringen, — at man har sikret sig, at en saadan Politik vil finde stærk Understøttelse mod dem, der aabenbarest have været os imod; men, som sagt, jeg antager, at der ikke er sluttet nogen Overenskomst, og da er det et stort Fremskridt, at Kongen af Danmark har givet en Bestemmelse, som den her udtalte, om den end i flere vigtige Henseender ikke tilfredsstillende os, om Hertugdømmet Slesvig; thi deri har Hans Majestæt factist erklæret Forbundsbeslutningen af 17de September 1846 for ikke bindende med Hensyn til Slesvig; han har ved denne bestemte Handling sat sig ud over den, og kan dette sættes igjennem, ikke ifølge Overenskomst, men som en Beslutning, tagen af Hans Majestæt selvstændigt, da er dermed Slesvig i det Ringeste udfriet fra det tydste